

המערך הגסטרו-כירורגי Digestive Disease Institute

דף מידע והוראות לקראת הכנסת גסטרוסטומיה (PEG)

מטופל /ת נכבד /ה,

דף זה מסכם את ההסבר אודות מהלך הפעולה, ויסייע בהכנה לקראתה.

מידע כללי:

- הפעולה מתבצעת במכון הגאסטרואנטרולוגי בקומה 4.
- יש להגיע למזכירות המכון בשעה הרשומה בהזמנה.
- יש להגיע עם מלווה, ללא ליווי לא תתקיים הפעולה.
- במידה והמטופל איננו כשיר לחתום על "טופס הסכמה מדעת" יש צורך בצו מינוי אפוטרופוס תקף המאושר על ידי בית המשפט, וליווי של האפוטרופוס לבדיקה.
- **ללא צו אפוטרופוס לא תתבצע הפעולה.**

מסמכים עמם יש להגיע:

- תעודה מזהה.
- התחייבות כספית מתאימה.
- מכתב הפנייה מרופא המשפחה הכולל רשימת תרופות עדכנית ובדיקות דם רלוונטיות (INR - תוצאת בדיקת תפקודי קרישה מיום לפני הפעולה).
- צילומים ובדיקות הקשורות לפעולה – במידה וישנם.

ערב הבדיקה:

- **רצוי להתייעץ מבעוד מועד עם אחות קשר ודיאטנית של קופ"ח לגבי הזנה דרך ה PEG לאחר הפרוצדורה ולהיערך בהתאם.**
- יש לצום מחצות הלילה (לפחות 8 שעות טרם הבדיקה).
- אם נלקחות תרופות קבועות, יש לקחת אותן בשעה 6 בבוקר עם רבע כוס מים, למעט במקרה הבא:
 - אם מטופל בנוטל נוגדי קרישה (מדללי דם) כגון ASPIRIN (אספירין), COUMADIN (קומדין), SINTROM (סינטרום), PLAVIX (פלויקס), יש להפסיק ליטול את התרופות שבוע לפני הבדיקה, **בתאום עם רופא המשפחה.**
- אם ישנה פגיעה במסתמי הלב, יש להתייעץ עם רופא המשפחה לגבי קבלת אנטיביוטיקה לפני הבדיקה ולאחריה.
- אם מאובחן כחולה סוכרת, יש להתייעץ עם רופא משפחה לגבי לקיחת תרופות ביום הבדיקה.

אם מסיבה כלשהיא לא ניתן להגיע לבדיקה, יש לבטל את התור

על מנת לאפשר הקדמת תור למטופל אחר.

המערך הגסטרו-כירורגי Digestive Disease Institute

מהי גסטרוסטומיה?

גאסטרוסטומיה (פג = PEG) הוא צינור עשוי סיליקון המוכנס דרך דופן הבטן לתוך הקיבה במטרה לספק למטופל מזון, נוזלים ותרופות ישירות לקיבה, ההכנסה מבוצעת על ידי הכנסת אנדוסקופ (צינור ארוך וגמיש) דרך הפה עד לקיבה.

מהלך הפעולה

בקבלה למכון הגסטרואנטרולוגי, יינתן הסבר נוסף מהרופא אשר יבצע את הבדיקה, ותתבקש חתימה על טופס הסכמה מדעת. במידה והמטופל אינו יכול לחתום בעצמו, יחתום האפוסטרופוס, עם צו בית משפט תקף, בנוכחות הרופא. לאחר מכן יולבש חלוק, יוכנס עירווי לווריד ותינתן מנה אחת של אנטיביוטיקה בעירווי לווריד. במידה ויש שיניים תותבות, יש להוציאן לפני תחילת הבדיקה ולמסור למלווה. לפני הכנסת האנדוסקופ יינתנו תרופות הרגעה לווריד ואילחוש מקומי לחלל הלוע. בתום הפעולה, יוצא המטופל עם צינור גמיש שקצהו האחד נמצא בקיבה וקצהו השני יוצא דרך פתח קטן בדופן הבטן. הפתח מכוסה עם גזה והצינורית כולה מכוסה בחבישה.

לאחר הפעולה

- יתכן גירוי וכאב מקומי בלוע. גירוי כזה חולף ללא התערבות מיוחדת תוך מספר ימים.
- במקרה של כאבים באזור הכנסת ה-PEG, ניתן לתת משככי כאבים.
- דימום מאזור הכנסת ה-PEG. הדימום בד"כ קל ונעצר לבד.
- טיפול באיזור הכנסת ה-PEG: יש להשאיר את הגזה במקומה במשך 24 שעות ראשונות ולאחר מכן להחליפה לחבישה עם פולידין ולהשאירה ל-24 שעות נוספות. לאחר מכן יש להוציא את הגזה ולהדק את הטבעת ישירות לעור. אין צורך בחבישה.
- יש לשמור על איזור כניסת ה-PEG נקי ויבש (לרחוץ במים וסבון מדי יום וליבש).
- מומלץ להימנע מלעשות אמבטיה ב-3 הימים הראשונים לאחר הכנסת הגאסטרוסטומי (ניתן להתקלח כרגיל).
- אין מגבלה בפעילות היומיומית. ניתן לשכב על הבטן.
- ניתן להמשיך ולאכול דרך הפה אלא אם כן הרופא החליט אחרת.
- חשובה השמירה על היגיינת הפה על ידי צחצוח שיניים ושטיפות פה פעמיים ביום, ולפי הצורך.

סיבוכים אפשריים

- במקרה של דימום משמעותי, נפיחות קשה, חום, אודם סביב הטבעת, כאב בטן עז או הפרשת מוגלה, יש לפנות לעזרה רפואית.
- במידה וה-PEG יצא מהמקום, יש לפנות **תוך שעותיים** לטיפול רפואי על מנת להכניס צינור חלופי, אחרת, הפתח בבטן ייסתם ויהיה צורך בהכנסת גאסטרוסטום חדש.

המערך הגסטרו-כירורגי Digestive Disease Institute

הזנה:

- לאחר 4 שעות מסיום הכנסת ה-PEG יש לתת דרך ה-PEG (בעזרת מזרק זונדה או בעזרת שקית האכלה יעודית) מים בלבד בכמות של 100 מ"ל, ולהמשיך במשך כל שעה עד לכמות של 500 מ"ל ליממה.
- למחרת בבוקר או כעבור 10 שעות מסיום פעולת הכנסת ה-PEG, ניתן לתת פורמולות הזנה. להרכבת תוכנית הזנה המותאמת למטופל ודרך מתן הפורמולה (במכשיר קנגורו או בהזלפה ישירה) יש להתייעץ עם דיאטנית מטעם קופת חולים (רצוי לפני הפרוצדורה עצמה).
- אחרי כל הזנה יש לשטוף את הצינור עם מים פושרים בעזרת מזרק עד שהוא נראה נקי (כ - 10-20 מ"ל).
- **בשבוע הראשון:** רצוי לבדוק שארית בקיבה וזאת ע"י שאיבת תוכן הקיבה מצינור ה-PEG בעזרת מזרק לפני כל ארוחה, ואם כמות השארית גדולה מ-200 מ"ל יש לוותר על הארוחה.
- **בשבוע השני:** רצוי לבדוק רק לפני ארוחת צהריים שארית בקיבה ואם השארית גדולה יותר מ-200 מ"ל יש לוותר על הארוחה. אם הדבר חוזר על עצמו יש להודיע לרופא משפחה.
- ניתן לתת תרופות מרוסקות דרך ה-PEG. רצוי להתייעץ עם רופא.
- יש לתת את הארוחה בישיבה או בזווית של 45 מעלות. המטופל חייב לשבת במשך שעה אחרי מתן הארוחה כדי למנוע אספירציה - שאיפת מזון לריאות.
- במידה וצינור ה-PEG נסתם, ניתן להזריק 20 מ"ל קוקה קולה או מים פושרים, להשהות בצינור כ-5 דקות ואז שוב לשטוף במים.
- במידה והצינור עדיין נשאר סתום יש לפנות לטיפול רפואי.
- החלפה של PEG ראשוני ניתן לבצע החל מחודשיים-שלושה ועד שנה לאחר ההכנסה. ההחלפה מבוצעת במכון גסטרו על ידי רופא. יש לקבוע תור ולהביא התחייבות מתאימה מקופת חולים.

לשאלות וברורים ניתן לפנות לאחרות קשר בקופ"ח :

קופ"ח מאוחדת- 02-6461670 (מענה 24 שעות). פבל – 050-6617577

קופ"ח לאומית- היחידה לטיפול בית – אלכס בוגסלבסקי 050-7965681

קופ"ח כללית- דבורה מרגלית- 02-9941762

קופ"ח מכבי- יהודית אברגיל – 02-5940435

לברורים: 02-6666116

בהצלחה ובריאות שלמה!

צוות מכון גסטרו שערי צדק

